

Svensk författningssamling

Lag om ändring i rättegångsbalken

Utfärdad den 8 februari 2024

SFS 2024:58

Publicerad
den 13 februari 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 31 kap. 1 och 10 §§ rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

31 kap.

1 §² Om den tilltalade döms för brottet i ett mål där åklagaren för talan, ska den tilltalade ersätta staten för det som har betalats av allmänna medel i ersättning till försvarare. Den tilltalade ska också ersätta staten för kostnaden att hämta honom eller henne till rätten och för kostnaden för provtagning och analys av blod, urin och saliv som avser honom eller henne och som har gjorts för utredning om brottet.

Ersättningsskyldigheten omfattar dock inte

- kostnader som inte skäligen varit motiverade för utredningen,
- kostnader som har vållats genom vårdslöshet eller försummelse av någon annan än den tilltalade, hans eller hennes ombud eller försvarare som har utsetts av honom eller henne, eller
- det som har betalats i ersättning till en försvarare för utlägg för tolkning av överläggning med den tilltalade.

Den tilltalade är inte i något annat fall än de som avses i 4 § första stycket och 10 § tredje stycket skyldig att betala mer av kostnaden för försvararen än ett belopp som är dubbelt så stort som vad han eller hon skulle ha fått betala i rättshjälpsavgift vid rättshjälp enligt rättshjälpslagen (1996:1619). Det som sägs i den lagen om kostnader för rättshjälpsbiträde gäller i stället kostnader för offentlig försvarare.

Det belopp som den tilltalade ska betala får sättas ned helt eller delvis, om det finns särskilda skäl med hänsyn till den tilltalades brottslighet eller hans eller hennes personliga och ekonomiska förhållanden.

Om det belopp som den tilltalade skulle vara skyldig att betala understiger en viss gräns som regeringen har fastställt, ska han eller hon inte vara ersättningsskyldig.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om en taxa som ska tillämpas när ersättningsskyldigheten för provtagning och analys enligt första stycket bestäms.

¹ Prop. 2023/24:46, bet. 2023/24:JuU8, rskr. 2023/24:127.

² Senaste lydelse 2022:1532.

10 §³ Om en dom överklagas, ska skyldigheten att ersätta rättegångskostnader i en högre rätt bestämmas med hänsyn till rättegången där. Den högre rättens dom ska anses som fällande endast om

- den tilltalade döms till en påföljd som är att anse som svårare än den som den lägre rätten har dömt till,
- den högre rätten finner att den tilltalade har begått det brott som han eller hon har frikänts från av den lägre rätten, eller
- den tilltalades överklagande inte leder till någon ändring i den lägre rättens dom.

Bestämmelsen i 3 § ska avse det fall att målsäganden utan skäl har förorsakat att den lägre rättens dom har överklagats av åklagaren.

Bestämmelserna om begränsning av ersättningsskyldighet i 1 § tredje stycket gäller inte för kostnader i den högre rätten, om den tilltalades överklagande förfaller på grund av att han eller hon uteblir från en huvudförhandling eller inte följer ett föreläggande att infinna sig personligen.

Om ett beslut överklagas särskilt, ska detta kapitel tillämpas i fråga om rättegångskostnader i en högre rätt.

Om ett mål återförvisas, ska frågan om kostnaderna i den högre rätten prövas i samband med målet efter att det har återupptagits.

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2024.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande om en offentlig försvarare, ett målsägandebiträde eller en särskild företrädare för barn har förordnats före ikraftträdandet.

3. I andra fall än som avses i punkten 2 gäller fortfarande äldre bestämmelser för kostnader som har uppkommit före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

GUNNAR STRÖMMER

Linda Billung
(Justitiedepartementet)

³ Senaste lydelse 1990:443.